

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 62

10. oktobra 2019

Vsebina

IV *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Nadzorni odbor urada OLAF

2019/C 343/01

Poročilo o dejavnostih nadzornega odbora urada OLAF – 2018 1

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

NADZORNI ODBOR URADA OLAF

POROČILO O DEJAVNOSTIH NADZORNEGA ODBORA URADA OLAF – 2018

(2019/C 343/01)

Člani nadzornega odbora urada OLAF

Jan MULDER**Predsednik nadzornega odbora urada OLAF****Član odbora od 23. januarja 2017, predsednik od 1. marca 2017**

Nekdanji poslanec Evropskega parlamenta, Nizozemska.

Maria Helena FAZENDA**Članica odbora od 23. januarja 2017**

Generalna sekretarka sistema notranje varnosti, Portugalska.

Državna tožilka.

Petr KLEMENT**Član odbora od 23. januarja 2017**

Državno tožilstvo, Češka.

Državni tožilec.

Grażyna STRONIKOWSKA**Članica odbora od 13. julija 2016**

Državno tožilstvo v Varšavi, Poljska.

Državna tožilka.

Rafael MUÑOZ LÓPEZ-CARMONA**Član odbora od 1. decembra 2017**

Vodja podporne enote generalnega državnega nadzornika pri posebnem tožilstvu za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, Španija.

Revizor, pravnik, ekonomist.

PREDGOVOR PREDSEDNIKA NADZORNEGA ODBORA URADA OLAF

V letu 2018 so se zgodile pomembne spremembe za urad OLAF; imenovan je bil nov generalni direktor. Nadzorni odbor urada OLAF je pri postopku imenovanja deloval kot opazovalec in nazadnje odobril uporabljeni postopek. Nadzorni odbor pričakuje, da bo sodelovanje plodno, in je v celoti zavezan pomagati uradu OLAF pri ključnem boju proti goljufijam, korupciji in drugim nepravilnim dejavnostim, ki škodijo finančnim interesom EU. Nadzorni odbor se zahvaljuje Nicku Ilett, ki je precejšnji del leta opravljal nalogo vršilca dolžnosti generalnega direktorja, za dobro sodelovanje.

Pomembne spremembe so se zgodile tudi v sekretariatu nadzornega odbora. Mesto vodje sekretariata je trenutno prosto. Na delovanje sekretariata je prav tako negativno vplivala dolgotrajna odsotnost članov osebja. Zdelo se je, da ni mogoče najti začasnega nadomestnega osebja. Zaradi tega nismo izpolnili načrtov, določenih na začetku leta.

Nadzorni odbor se je sestajal mesečno, kot se zahteva z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, pri čemer je prednostno ohranjal redne stike z institucijami EU ter partnerji in deležniki urada OLAF. Na vsak sestanek so bili povabljeni tudi uradniki urada OLAF, vključno z generalnim direktorjem, na njih pa so potekale izmenjave mnenj o tematskih vprašanjih. Nadzorni odbor je veliko pozornosti namenil tudi ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva (EJT). Na vsakem sestanku je urad OLAF seznanil odbor z razvojem dogodkov.

Nadzorni odbor je veliko pozornosti namenil predlogu Evropske komisije za revizijo Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013, na kateri temelji delovanje urada OLAF. Oblikovanih je bilo več predlogov o tem, kako bi se lahko s strokovnega vidika nadzornega odbora izboljšala uspešnost urada OLAF. Več informacij o izboljšavah, ki jih je nadzorni odbor predlagal, je na voljo v tem letnem poročilu.

Nadzorni odbor se je osredotočil tudi na formalizacijo novih sporazumov z uradom OLAF o načinu poročanja odboru o dveh vprašanjih v skladu z Uredbo. To sta poročanje o spoštovanju procesnih jamstev in poročanje nadzornemu odboru o preiskavah, ki trajajo več kot 12 mesecev. Sčasoma bo opravljena analiza sporazumov, da bi se ugotovilo, ali so zadovoljivi.

Opravili smo obiske pri Evropskem računskem sodišču, da bi se seznanili z njegovimi dejavnostmi v zvezi s preprečevanjem goljufij. Ti obiski so bili plodni. Preučujemo možnosti za tesnejše sodelovanje, pri čemer bi lahko v sekretariat nadzornega odbora začasno napotili predstavnika osebja Sodišča.

Upamo, da bo sekretariat do priprave naslednjega letnega poročila razpolagal z vsem potrebnim osebjem ter da se bo izkazalo, da so bila prizadevanja nadzornega odbora za objavo več mnenj, ki omogočajo izboljšanje boja proti goljufijam v Evropski uniji, uresničljiva. Tako kot v preteklosti, si nadzorni odbor prizadeva s kritičnim, vendar konstruktivnim pristopom zagotoviti plodno sodelovanje z uradom OLAF.

Zlasti se zahvaljujem sekretariatu nadzornega odbora za delo, ki ga je opravil v tem obdobju kljub neugodnim razmeram.

Jan MULDER

Predsednik nadzornega odbora urada OLAF

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

KAZALO

	<i>Stran</i>
NALOGE URADA	4
PRAVNI OKVIR, V KATEREM DELUJE URAD OLAF: PRISPEVEK K RAZMISLEKU O REFORMI URADA OLAF	4
SPREMLJANJE VIROV URADA OLAF	6
SPREMLJANJE NA POBUDO NADZORNEGA ODBORA: DOSTOP DO INFORMACIJ ZA NADZORNE FUNKCIJE	9
SPREMLJANJE TRAJANJA PREISKAV URADA OLAF	10
SPLOŠNE PRIPOMBE	11
ANALIZA, KI JO JE ODBOR OPRAVIL V ZVEZI S 484 POROČILI PREISKAVAH, KI SO TRAJALE VEČ KOT 12 MESECEV	11
KONČNI SKLEPI	13
ZADEVE, PRI KATERIH JE TREBA POSLATI INFORMACIJE NACIONALNIM SODNIM ORGANOM	14
PRIMERI, KO USTREZNI ORGANI NISO UPOŠTEVALI PRIPOROČIL URADA OLAF	14
SPREMLJANJE RAZVOJA V ZVEZI Z UPORABO PROCESNIH JAMSTEV	16
OCENA PREDNOSTNIH NALOG PREISKOVALNE POLITIKE URADA OLAF IN SMERNIC ZA PREISKAVE	16
ODNOSI Z URADOM OLAF, INSTITUCIJAMI EU TER PARTNERJI IN DELEŽNIKI URADA OLAF	18
SESTANKI Z INSTITUCIJAMI, ORGANI IN DRUGIMI AGENCIJAMI EU	18
UPRAVLJANJE NADZORNEGA ODBORA URADA OLAF	18
SEKRETARIAT NADZORNEGA ODBORA, DELOVNE METODE IN PRORAČUNSKE ZADEVE	18

NALOGE URADA

Člen 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013:

„Nadzorni odbor redno spremlja Urad pri uresničevanju njegove preiskovalne funkcije, da bi okrepil neodvisnost Urada pri ustreznem izvajanju pooblastil, ki so mu dodeljena s to uredbo.

Nadzorni odbor spremlja zlasti napredek v zvezi z uporabo procesnih jamstev in trajanjem preiskav glede na informacije, ki mu jih sporoči generalni direktor v skladu s členom 7(8).“

1. Nadzorni odbor je bil ustanovljen, da bi se okrepila in zagotovila neodvisnost urada OLAF z rednim spremljanjem njegove preiskovalne funkcije ter zagotovila pomoč generalnemu direktorju pri opravljanju njegovih dolžnosti. Tej pristojnosti je v celoti zavezan. Poleg tega si odbor svojo vlogo pri zagotavljanju pomoči generalnemu direktorju urada OLAF razlaga tako, da uradu OLAF čim bolj omogoča izboljšati njegovo učinkovitost kot strog in nepristranski preiskovalni organ EU, ki je popolnoma neodvisen od neupravičenega zunanjega pritiska in vmešavanja. To leto poteka tudi dvajseta obletnica urada OLAF, ki ponuja priložnost za premislek o tem, kako je Urad opravljal svojo nalogo in kako namerava delovati v prihodnje, zlasti v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT), v boju proti goljufijam, korupciji in kaznivim dejanjem, ki vplivajo na proračun EU. Odbor je pripravljen podpreti urad OLAF pri njegovih prizadevanjih, da izboljša kakovost dela in prevzame ključno vlogo na novem evropskem območju pravice, na katerem bodo pomoč in podpora, ki ju bo urad OLAF zagotavljal EJT, ter njuno medsebojno sodelovanje ključni za zaščito finančnih interesov EU.
2. Odbor generalnemu direktorju urada OLAF in institucijam zagotavlja mnenja in poročila o preiskavah urada OLAF brez vmešavanja v izvajanje tekočih preiskav. Redno spremljanje preiskav urada OLAF je najboljši način, kako zagotoviti njegovo neodvisnost, odbor pa je v tem obdobju obsežno sodeloval pri vzpostavitvi zanesljive delovne podlage z novim generalnim direktorjem urada OLAF in izboljšanju kakovosti informacij, ki jih urad OLAF redno pošilja odboru; to se nanaša zlasti na informacije v poročilih o preiskavah, ki trajajo več kot 12 mesecev, informacije o posameznih pritožbah zoper preiskave urada OLAF in informacije o priporočilih Urada, ki jih ustrezni organi niso upoštevali. Odbor dejavno sodeluje pri letni medinstitucionalni izmenjavi mnenj o uspešnosti urada OLAF, pri čemer stalno ohranja položaj pri določanju prednostnih nalog preiskovalne politike v skladu z glavnimi področji proračunskih odhodkov EU.
3. Nadzorni odbor odgovarja institucijam, ki so imenovalle njegove člane, razprava o njegovem lanskem poročilu o dejavnostih pa je potekala s komisarjem za proračun in človeške vire Güntherjem Oettingerjem, generalnim sekretarjem Komisije Martinom Selmayrjem, Odborom Evropskega parlamenta za proračunski nadzor (CONT), delovno skupino Sveta za boj proti goljufijam v obdobju avstrijskega predsedovanja, Računskim sodiščem in Evropskim varuhom človekovih pravic. Člani odbora so ob upoštevanju pomena sprememb Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 o uradu OLAF, uvedenih za prilagoditev mandata Urada glede na potrebe EJT, temeljito preučili to vprašanje in prispevali informacije v poročilu, poslanem institucijam novembra 2018, pri čemer so oblikovali specifične predloge za številne pravne določbe. Odbor pozdravlja pozitivne povratne informacije, ki jih je prejel od Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor (CONT).
4. Odbor je sklical enajst plenarnih zasedanj ⁽²⁾ in nadaljeval prakso, v skladu s katero so na sestanke povabljeni tudi novoimenovani generalni direktor urada OLAF in njegovo osebje, da bi razpravljali o vseh vprašanjih, pomembnih za delo odbora in urada OLAF, ter se seznanili z njimi. Odbor je pozdravil možnost konstruktivnega dela z uradom OLAF in podpiranja urada pri izboljševanju njegove uspešnosti in učinkovitosti. Odbor je v obdobju poročanja imenoval poročevalce za delo in nadaljnje ukrepe v zvezi s posameznimi področji njegovega delovnega načrta. Ti poročevalci so tesno sodelovali s sekretariatom pri pripravi osnutkov mnenj in poročil, ki jih bo sprejel odbor.

PRAVNI OKVIR, V KATEREM DELUJE URAD OLAF: PRISPEVEK K RAZMISLEKU O REFORMI URADA OLAF

5. Reforma pravne podlage za urad OLAF, tj. Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013, je bila predmet intenzivne razprave v obdobju, na katerega se nanaša poročilo. Predlog o spremembi uredbe o uradu OLAF v zvezi s sodelovanjem z Evropskim javnim tožilstvom (EJT) in učinkovitostjo preiskav urada OLAF je privedel do potrditve zakonodajne resolucije Evropskega parlamenta z dne

⁽²⁾ Od julija 2018 do junija 2019.

16. aprila 2019 ⁽³⁾). Odbor si je ob zavedanju pomena te reforme in na zahtevo Parlamenta prizadeval za dejavno in konstruktivno vlogo v razpravi s sodelovanjem z Odborom Parlamenta za proračunski nadzor (CONT) in predložitvijo pisnih predlogov Komisiji, Svetu in Parlamentu o prihodnjih odnosih urada OLAF z EJT, dostopu do informacij in delovnih odnosih urada OLAF z odborom na podlagi nove uredbe ⁽⁴⁾). Pripombe odbora glede posameznih določb predloga o spremembi so vodila načela nepristranske izvedbe preiskav, pravne varnosti, preglednosti in odgovornosti, ki jih mora spoštovati urad OLAF.

6. Odbor je v skladu z vsebino svojega Mnenja št. 2/2017 o uporabi uredbe o uradu OLAF ⁽⁵⁾ opredelil nekatere ključne faze, v zvezi s katerimi je potrebno pojasnilo pri izvajanju preiskovalne funkcije. Odbor je poudaril, da je treba ohraniti redno spremljanje preiskav kot najboljši način zagotavljanja neodvisnosti urada OLAF ter odboru zagotoviti dostop do vseh informacij, potrebnih za izpolnjevanje njegovih pristojnosti. Odbor je edinstven neodvisni organ z zelo trdnim mandatom, ki potrebuje ustrezna sredstva za izvajanje svojih pooblastil. Zadovoljen je z dejstvom, da je zakonodajna resolucija Parlamenta omogočila, da se sekretariatu odbora zagotovi najprimernejše mesto za učinkovito pomoč odboru pri njegovi nalogi spremljanja ⁽⁶⁾.
7. Odbor pozdravlja dejstvo, da je Parlament v svoji zakonodajni resoluciji ohranil številne predloge odbora, vključno s predlogi o okrepitvi neodvisnosti urada OLAF in ustreznim izvajanjem njegove preiskovalne funkcije ⁽⁷⁾. Ti so med drugim:
 - (i) generalni direktor urada OLAF v rednih presledkih obvešča odbor o primerih, v katerih se je odločil, da ne bo začel preiskave, in navede razloge za tako odločitev – v interesu preglednosti in nepristranske ocene obtožb, ki jih prejme urad OLAF;
 - (ii) urad OLAF mora v poročilih, ki jih pošlje odboru, navesti podrobne informacije o preiskavah, ki trajajo več kot 12 mesecev – v interesu okrepitve neodvisnosti urada OLAF in spoštovanja pravice do dobrega upravljanja;
 - (iii) odbor mora imeti dostop do vseh informacij in dokumentov, za katere meni, da so potrebni za izvajanje njegovih nalog – za zagotovitev zanesljivega sistema spremljanja za okrepitev neodvisnosti urada OLAF;
 - (iv) urad OLAF je odgovoren za pripravo priporočil, priloženih poročilu o preiskavi, izdelanem pod vodstvom generalnega direktorja po zaključku preiskave – v interesu pravne varnosti, neodvisnosti in nepristranskih ugotovitev preiskav, ter
 - (v) Komisija se mora pred izrekom disciplinskih ukrepov generalnemu direktorju ali odvzemom njegove imunitete posvetovati z odborom – za zaščito neodvisnosti generalnega direktorja.
8. Odbor je posebno pozornost namenil prihodnjim odnosom med uradom OLAF in EJT, saj je v edinstvenem položaju, da pomaga pri reševanju težav, ki se lahko pojavijo med njima pri vzpostavljanju njunega delovnega odnosa. Pozdravlja vključitev nekaterih njunih pravnih predlogov na tem področju v zakonodajno resolucijo Parlamenta, zlasti:
 - (i) urad OLAF ustrezne institucije, organe, urade in agencije obvesti po predhodni oceni prijav domnevnih kaznivih dejanj, razen če bi to ogrozilo preiskave ⁽⁸⁾;

⁽³⁾ Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2019 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), v zvezi s sodelovanjem z Evropskim javnim tožilstvom in učinkovitostjo preiskav urada OLAF (COM(2018) 0338 – C8-0214/2018 – 2018/0170(COD)), http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0383_SL.html.

⁽⁴⁾ Dopis nadzornega odbora predsedniku odbora CONT Evropskega parlamenta z dne 20. novembra 2018.

⁽⁵⁾ Glej Mnenje nadzornega odbora št. 2/2017 k evalvacijskemu poročilu Komisije o uporabi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (člen 19).

⁽⁶⁾ Glej člen 15(8) – Nadzorni odbor – v katerem je bilo besedilo „neodvisno od [u]rada [OLAF] in“ črtano. „Njegov sekretariat zagotavlja Komisija, in sicer v tesnem sodelovanju z nadzornim odborom.“

⁽⁷⁾ Glej zakonodajno resolucijo Evropskega parlamenta: Člen 5, odstavek 6a (novo) – „začetek preiskave“; člen 7, odstavek 8 in odstavek 8a (novo) – „postopek preiskave“; člen 15, odstavek 1, pododstavek 5 – „nadzorni odbor“; člen 11, odstavek 1, pododstavek 2 – „poročilo o opravljeni preiskavi in ukrepi, ki jih je treba sprejeti po zaključku preiskave“; člen 17, odstavek 9, pododstavek 1 – „generalni direktor“.

⁽⁸⁾ Glej člen 12c, odstavek 5 – „Poročanje EJT o vsakem kaznivem ravnanju, za katero bi lahko EJT izvajalo svojo pristojnost“.

- (ii) urad OLAF opusti tekočo preiskavo, če EJT izvaja preiskavo istih dejstev, ter na zahtevo EJT ne izvede nekaterih dejanj ali ukrepov ⁽⁹⁾;
- (iii) kadar urad OLAF izvaja podporne ali dopolnilne ukrepe, bi moral na zahtevo EJT uporabiti višje standarde temeljnih pravic, procesnih jamstev in varstva podatkov za zaščito dopustnosti dokazov ⁽¹⁰⁾, ter
- (iv) odbor ima novo odgovornost, tj. podati mnenje pred sprejetjem delovnih dogovorov med uradom OLAF in EJT ⁽¹¹⁾.

SPREMLJANJE VIROV URADA OLAF

Člen 6(2) Sklepa Komisije 1999/352/ES z dne 28. aprila 1999 o ustanovitvi Evropskega urada za boj proti goljufijam, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2013/478/EU z dne 27. septembra 2013:

„2. Po posvetovanju z nadzornim odborom generalni direktor pošlje generalnemu direktorju za proračun predlog proračuna, ki ga je treba vključiti v priložo, ki se nanaša na urad, k splošnemu proračunu Evropske unije – oddelek Komisija.“

Tretji odstavek člena 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013:

„Nadzorni odbor generalnemu direktorju pošilja mnenja in, če je to ustrezno, priporočila, med drugim glede virov, ki jih Urad potrebuje za uresničevanje svoje preiskovalne funkcije [...]“

- 9. Nadzorni odbor meni, da je pristojen za zagotovitev, da lahko urad OLAF s svojo politiko glede proračuna in človeških virov učinkovito izvaja svoja pooblastila. Odbor se zaveda, da proračunska neodvisnost urada OLAF neposredno vpliva na preiskave in dejavnosti. Zato meni, da bi morala biti ustrezen proračun in celovita strategija glede človeških virov med prvimi prednostnimi nalogami novega generalnega direktorja.
- 10. Odbor je priznal, da je Komisija v predlog proračuna vključila varčevalne ukrepe, ter ugotovil, da se je letno povečanje proračuna stalno zmanjševalo ter doseglo skoraj ničelno stopnjo. Po mnenju odbora to zmanjševanje ne bi smelo škoditi boju proti goljufijam ali nepravilnim dejavnostim, ki škodijo finančnim interesom EU. Nasprotno, odbor meni, da bi bilo treba urad OLAF izvzeti iz najbolj omejevalnih varčevalnih ukrepov, uporabljenih za druge generalne direktorate Komisije, ter da bi mu bilo treba omogočiti, da dejansko izkoristi spodbude, na podlagi katerih je mogoče zaposliti visokokvalificirano in specializirano osebje na področju preiskav in izterjave sredstev. To je pomembno zlasti zaradi prihodnjih delovnih odnosov med uradom OLAF in EJT.
- 11. V obdobju poročanja je nadzorni odbor izdal dve mnenji o predhodnem predlogu proračuna urada OLAF za leti 2019 in 2020 ⁽¹²⁾ ter analiziral izvrševanje odobrenega proračuna urada OLAF za leto 2018. Preučil je predhodna predloga proračuna urada OLAF za leti 2019 in 2020, pri čemer se je osredotočil zlasti na tri postavke:
 - (i) finančni in operativni vpliv izvajanja sistema za upravljanje vsebin urada OLAF (OLAF Content Management – OCM), tj. sistema podatkovne zbirke, ki vsebuje informacije, povezane z zadevami, in s katerim je bil nadomeščen prejšnji sistem za vodenje zadev (Case Management System – CMS);
 - (ii) strategijo glede človeških virov urada OLAF, za katero je imel odbor visoka pričakovanja, ter
 - (iii) proračunske posledice ustanovitve EJT za urad OLAF.

⁽⁹⁾ Glej člen 12d, odstavek 1, pododstavek 1 – „Nepodvajanje preiskav“ ter člen 12d, odstavek 1a (novo) na podlagi predloga nadzornega odbora iz njegovega dopisa z dne 20. novembra 2018.

⁽¹⁰⁾ Glej člen 12e, odstavek 2 – „Podpora, ki jo Urad zagotavlja EJT“ – nova struktura in dodatek temeljita na predlogu nadzornega odbora iz njegovega dopisa z dne 20. novembra 2018, ter člen 12e, odstavek 2a (novo) – ki vključuje predloge nadzornega odbora iz njegovega dopisa z dne 20. novembra 2018.

⁽¹¹⁾ Glej člen 12g, odstavek 1 – „Delovni dogovori in izmenjava informacij z EJT“.

⁽¹²⁾ Glej mnenji nadzornega odbora št. 1/2018 in št. 1/2019, ki sta na voljo na spletišču nadzornega odbora urada OLAF: <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports>.

(i) Finančni in operativni vpliv izvajanja sistema OCM

12. Sistem OCM (OLAF Content Management – upravljanje vsebin urada OLAF) je orodje za vodenje zadev in upravljanje dokumentov, ki se uporablja pri izvajanju preiskav in drugih dejavnostih urada OLAF za zaščito finančnih interesov EU v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013. S sistemom OCM je bil nadomeščen stari sistem za vodenje zadev (CMS). Nadzorni odbor meni, da bi se moral sistem OCM uporabljati ne le kot sistem za poročanje o upravljanju, ampak tudi kot dejansko operativno in preiskovalno orodje.
13. Odbor je imel pomisleke zaradi proračunskega zneska, porabljenega pri izvajanju sistema podatkovne zbirke OCM, in vpliva tega sistema na preiskovalno funkcijo urada OLAF in orodja za spremljanje. Stroški lastništva sistema so v obdobju 2012–2018 znašali 15,3 milijona EUR. Urad OLAF je odbor obvestil, da se bodo predvidoma od leta 2021 zaračunavali večinoma stroški vzdrževanja, razvoj pa bo omejen na morebitne spremembe poslovnih postopkov ali razvojnih potreb urada OLAF (tj. EJT). Načrtovani skupni stroški lastništva sistema OCM za prihodnje obdobje 2019–2021 znašajo 10,2 milijona EUR. Odbor je v prejšnjih mnenjih poudaril, da ustrezno organizirana in sodobna informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT) zagotavlja potrebno podporo za stroškovno učinkovito preiskovanje goljufij.
14. V Mnenju št. 1/2018 je odbor priporočal, naj služba Komisije za notranjo revizijo (IAS) opravi revizijo težav, nastalih pri izvajanju sistema OCM, vključno z letnimi stroški, nastalimi pri izvajanju projekta od leta 2012. Poročevalec odbora, pristojen za spremljanje virov urada OLAF, je 24. januarja 2019 od urada OLAF zahteval, naj predloži celovito poročilo o razčlenitvi stroškov projekta OCM od njegovega začetka. To bo predvidoma predloženo v bližnji prihodnosti.
15. Odbor je v prejšnjih letnih poročilih opisal svoje izkušnje in izkušnje osebja urada OLAF s pomanjkljivostmi sistema OCM ter kot nujno težavo izpostavil svoj omejeni dostop do informacij urada OLAF, povezanih z zadevami⁽¹³⁾. Izpostavil je težave z migracijo dokumentov iz prejšnjega sistema (CMS) in dejstvo, da podatkovna zbirka OCM nima nobene funkcije, ki bi bila prilagojena potrebam odbora za spremljanje zadev in sistemskih vzorcev v operativnih podatkih urada OLAF. Odbor je izrazil pomisleke v zvezi s prilagoditvijo sistema OCM preiskovalnim potrebam urada OLAF, ki bi lahko negativno vplivala na vsakodnevno delo preiskovalcev urada OLAF. Pomanjkanje dostopa in okvare sistema so negativno vplivali na nadzor odbora nad načinom, kako urad OLAF izvaja svojo preiskovalno funkcijo.
16. Odbor je pozdravil predstavitev, ki jo je urad OLAF izvedel na zahtevo odbora, o izvoru projekta OCM in novih elementih, vključenih v sistem za njegovo izboljšanje. Čeprav so se funkcije sistema in izmenjava informacij z uradom OLAF izboljšale po imenovanju novega generalnega direktorja, odbor meni, da je treba uvesti dodaten modul, da bo lahko zlahka pridobival in uporabljal operativne podatke za spremljanje. Po navedbah urada OLAF je bilo načrtovano, da se bo aprila 2019 začela analiza potreb odbora, medtem ko bodo poročila in opomniki za odbor predvidoma vključeni v izdajo sistema OCM decembra 2019. V okviru druge izdaje sistema OCM leta 2020 bo predvidoma izdelana pregledna stran za nadzorni odbor. Pomanjkanje dostopa do zadev urada OLAF v primerih, ko so potrebne z zadevo povezane informacije o fazah preiskave, je odbor resno oviralo pri izvajanju njegovih nalog.
17. Kar zadeva izvajanje sistema OCM, je bil odbor obveščen, da so direktorji in generalni direktor urada OLAF junija 2012 podprli razvoj upravljanja vsebin z integriranimi funkcijami, ki ga je še vedno mogoče prilagoditi glede na specifične potrebe urada OLAF. Ta odločitev je bila sprejeta po študiji, ki jo je opravila notranja delovna skupina urada OLAF, ustanovljena leta 2011, in v kateri so bile preučene različne možnosti vzpostavitve novega sistema za vodenje zadev.
18. Poleg tega je urad OLAF pojasnil, da je bila odločitev o začetku izvajanja sistema OCM leta 2016 sprejeta predvsem zaradi pomanjkljivosti prejšnjega sistema (CMS). Vendar so bile v sistemu OCM ob začetku njegove uporabe prisotne številne težave, pogoste za informacijske sisteme. Šele pozneje se je pokazalo, da bi bilo treba odločitev o zagonu sistema odložiti, dokler ni sistem temeljitejše preskušen in bolj stabilen s tehničnega vidika. Po navedbah urada OLAF so bile začetne težave s sistemom OCM primerljive s težavami, ki se pojavljajo v drugih informacijskih sistemih iste velikosti. Na primer pogoste zahteve uporabnikov za spremembe v zelo zgodnji fazi uporabe; težave pri iskanju ustreznih strokovnjakov za IT zaradi specifične tehnologije, ki se je uporabila; uporabniki niso bili naklonjeni spremembi svojih delovnih navad in upoštevanju strogega poteka dela, ki ga je zahteval sistem; premalo časa za temeljito preskušanje pred začetkom uporabe.

⁽¹³⁾ Glej Poročilo o dejavnostih nadzornega odbora 2017, točke od 24 do 29, na voljo na spletišču nadzornega odbora urada OLAF: <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports>.

19. Urad OLAF izvaja letno raziskavo o zadovoljstvu svojega osebja z informacijsko tehnologijo. Leta 2015 je stopnja zadovoljstva s sistemoma CMS in THOR (sistem urada OLAF za upravljanje dokumentov) znašala 51 % oziroma 66 %. Težave z izvajanjem novega sistema ter stabilnost in hitrost sistema OCM so vplivale na ta rezultat, ki je leta 2016 padel na približno 6,58 %, vendar se je znova izboljšal v letih 2017 in 2018, ko je dosegel 14 %. Odbor pozorno spremlja te podatke, ki so pomembni kazalniki.
 20. Na zahtevo generalnega direktorja urada OLAF je funkcija notranje revizije urada OLAF (OLAF Internal Audit Function – OLAF-IAF) v letih 2015 in 2017 pozorno ocenila in spremljala projekt OCM. Služba Komisije za notranjo revizijo (IAS) je leta 2017 opravila revizijo varnosti informacijske tehnologije. Tudi nadzorni odbor je generalnemu direktorju priporočil, naj IAS opravi revizijo projekta. Revizija še ni končana, osnutki sklepov pa bodo, ko bodo na voljo, poslani uradu OLAF, da predloži pripombe. Najnovejša revizija IAS v zvezi z vodenjem projektov, določena v revizijskem načrtu IAS, še ni končana. Odbor je urad OLAF povabil k razpravi o ugotovitvah IAS takoj, ko bodo na voljo. Informacije, ki jih je urad OLAF predložil odboru, so podrobno predstavljene v naslednjih treh točkah.
 21. Revizija OLAF-IAF je bila osredotočena na upravljanje in organizacijo projekta, medtem ko je bila revizija IAS leta 2017 osredotočena na logične kontrole za varnost informacijske tehnologije. V okviru revizije IAS leta 2017 so bila generalnemu direktorju urada OLAF predložena štiri priporočila, od katerih so bila vsa sprejeta. Urad OLAF je obravnaval ta priporočila v okviru akcijskega načrta, ki je obsegal 31 specifičnih ukrepov. IAS pregleduje napredek, da bi ocenila, v kakšnem obsegu so bili ti ukrepi ustrezno izvedeni.
 22. Leta 2018 se je razvoj novih funkcij začasnó ustavil in prednost je bila dana odpravljanju napak, vendar je od decembra 2018 vzpostavljena nova formalna struktura upravljanja sistema OCM. Potek dela je naslednji: usmerjevalni odbor (katerega predsednik je generalni direktor) je že prednostno razvrstil zahteve na visoki ravni za sistem OCM. Na podlagi tega je bilo dogovorjeno, da bo izdaja sistema OCM načrtovana do konca leta 2019. Skupina za izvajanje poslov bo odločila, kako se bodo zahteve na visoki ravni razvijale v sistemu. Potek dela pri odločanju je jasno opredeljen in dokazano deluje v praksi.
 23. Številnih kupljenih modulov zdaj ni mogoče izvajati v sistemu. Na podlagi dialoga, ki poteka med strokovnjaki za IT in uporabniki, je bilo oblikovanih toliko predlogov za poenostavitve in izboljšave, da sedanji strokovnjaki, ki se ukvarjajo s sistemom, ne morejo hitro uvesti popravkov. Po drugi strani pa bi se z zaposlovanjem drugih strokovnjakov, ki niso zaposleni pri Komisiji, močno povežali stroški. Prizadevanja so zdaj osredotočena na izboljšanje delovanja in zaključek razvoja do konca leta 2020.
 24. Odbor je zaskrbljen zlasti zaradi načrtovane obsežne spletne izmenjave informacij med uradom OLAF in EJT ter vpliva, ki ga bo ta dodatna funkcija imela na operativno zmogljivost sistema OCM. Tudi če bi odbor prejel zagotovilo, da povezava med sistemom OCM in sistemom EJT za vodenje zadev (ki ga pri EJT zdaj imenujejo „CMS“ in bi moral biti pripravljen za uporabo do leta 2021) ne bi smela vplivati na delovanje sistema OCM, je ugotovil, da doslej še ni bila opravljena nobena podrobna analiza tipa vmesnika, ki ga bo treba uporabiti, niti še ni bila sprejeta odločitev o tem, kateri sistem CMS bo uporabljalo EJT. Zato pomislekov glede prihodnjih izzivov, ki se bodo pojavili v zvezi s sistemom OCM, ni bilo mogoče v celoti odpraviti.
 25. Čeprav sistem OCM vpliva na vsakdanje delo odbora, njegovo zmogljivost za vrednotenje delovanja sistema omejuje dejstvo, da imajo osebje sekretariata in nekateri člani odbora dostop do sistema kot uporabniki samo za posamezne zadeve. Odbor pričakuje, da bo analiziral sklepne ugotovitve organov, ki izvajajo revizijo, ter njihovo oceno stroškov, varnosti in delovanja sistema. Pozdravlja odločitev generalnega direktorja, da sprejme odgovornost za razvoj in izboljšanje sistema ter dialoga med uradom OLAF in odborom. Na podlagi tega dialoga bi bilo treba zagotoviti dejavno vključevanje odbora in njegovega sekretariata v vprašanje informacijskih orodij, potrebnih za njuno delo, ki je nujni pogoj za izvajanje mandata odbora.
- (ii) Strategija urada OLAF za človeške vire
26. Nadzorni odbor je prepričan, da notranji človeški viri in finančne zmogljivosti, ki so neodvisni od Komisije, prispevajo k neodvisnosti urada OLAF. To je zlasti pomembno za zaposlovanje, usposabljanje in zmogljivost za odzivanje na nove in zapletene vzorce goljufij, zato je odbor v svojem Mnenju št. 1/2018 priporočil, da generalni direktor urada OLAF od Evropske komisije zahteva, naj znova ustanovi enoto za človeške vire v uradu OLAF za ohranjanje njegove učinkovitosti in neodvisnosti pri postopkih zaposlovanja.

27. Odbor je pozorno spremljal strategijo urada OLAF za človeške vire in letni načrt upravljanja za leto 2019, saj sta dobra politika in strategija človeških virov ključna dejavnika pri uspešnih preiskavah. Ugotovil je, da se pri vzpostavljanju učinkovite kadrovske politike, na podlagi katere bi lahko urad OLAF opravljal svojo osnovno nalogo, tj. neodvisno preiskovanje, pojavljajo praktične težave.
28. Generalni direktor urada OLAF ni popolnoma neodvisen, kar zadeva proračunske in upravne ureditve, saj mora upoštevati novo centralizirano politiko Komisije za človeške vire. Vendar odbor meni, da bi morala uradu OLAF koristiti decentralizacija na tem ključnem področju ter da bi si morala urad OLAF in uprava Komisije po najboljših močeh prizadevati za sklenitev upravnih dogovorov, na podlagi katerih bi lahko Urad izvajal svojo kadrovsko politiko. Ključno je, da generalni direktor urada OLAF ohrani svoj neodvisni status na tem področju, saj to zahtevajo njegove medinstitucionalne in nadnacionalne naloge.
29. Odbor poudarja pomen vzpostavitve programa za celovito, specializirano in trajno usposabljanje za izboljšanje znanja in spretnosti preiskovalcev, zlasti v zvezi s finančnim izvajanjem pravil EU in nacionalnih pravil. Neodvisnost preiskovalcev urada OLAF je ključna za njegov mandat. Odbor je znova poudaril, da bi morala biti strategija urada OLAF za človeške vire osredotočena na osnovne operativne naloge Urada in okrepiti njegovo preiskovalno zmogljivost. Podprl je zahtevo urada OLAF za šest dodatnih delovnih mest upravnih uslužbencev, ki bi mu omogočila, da opravlja svojo glavno preiskovalno funkcijo ob hkratnem priznavanju pomena preprečevanja goljufij in zakonodajnih dejavnosti.
30. Odbor se zaveda, da bo urad OLAF letos začel oceno delovne sile. Njen namen je opredeliti delovna mesta, naloge in rezultate, da bi se opredelilo dodeljevanje osebja na ključnih preiskovalnih področjih in področjih politike. Opredeliti bi bilo treba cilje in dodelitev sredstev direktoratom (trije od njih se ukvarjajo s preiskavami, četrti pa s področji politike). Odbor ugotavlja, da reaktivna preiskovalna politika urada OLAF otežuje oceno prihodnje delovne obremenitve in dodelitve sredstev.
31. Odbor odločno priporoča, da se oblikuje celovita strategija za človeške vire na podlagi poglobljene analize prednostnih nalog in delovnih metod urada OLAF. S to strategijo bi bilo treba omogočiti: (i) boljše dodeljevanje sredstev v uradu OLAF, s čimer se bo lahko urad bolj osredotočil na svoje glavne preiskovalne naloge; (ii) boljšo uporabo sinergij v uradu OLAF, zlasti na podlagi različnih spretnosti in področij strokovnega znanja osebja urada OLAF; (iii) ustrezno upravno podporo za preiskovalne dejavnosti; (iv) večjo mobilnost v uradu OLAF in Komisiji; (v) boljši razvoj politike usposabljanja za olajšanje mobilnosti brez ogrožanja kakovosti preiskav.
- (iii) Proračunske posledice ustanovitve EJT za urad OLAF
32. Nadzorni odbor je v svojem Mnenju št. 1/2018 ⁽¹⁴⁾ o predhodnem predlogu proračuna urada OLAF ponovil, da bi bilo treba prenos delovnih mest z urada OLAF na Evropsko javno tožilstvo (EJT) previdno preučiti in upravljati na način, s katerim se zaščiti sposobnost urada OLAF za nadaljnje izpolnjevanje svojih pristojnosti, zlasti njegove preiskovalne zmogljivosti. Glede na sedanje število zaposlenih na uradu OLAF je težko predvideti, kako bi se lahko spopadel z dodatnim zmanjšanjem v kadrovskem načrtu, razen če bi obstajala jasna povezava med prenosom mest in prenosom funkcij.
33. Odbor je preučil analizo, ki jo je urad OLAF opravil v zvezi z vplivom EJT na strateški načrt urada za človeške vire, in bo pozorno spremljal posledice za dejavnosti in delovne metode urada OLAF. Kot je odbor navedel pri letni medinstitucionalni izmenjavi mnenj, zmanjšanje virov odbora OLAF ne sme ogroziti preiskovalne zmogljivosti urada OLAF za ukrepanje na podlagi prihodnjih zahtev EJT za pomoč. Odbor priporoča, da generalni direktor urada OLAF opravi oceno proračunskih posledic in izmeri vpliv, ki ga bo imel prenos mest na EJT na učinkovitost in operativne zmogljivosti urada OLAF. Za popolno vzpostavitev struktur in določitev pristojnosti EJT bo potreben čas. Uspeh EJT pri boju proti kaznivim dejanjem, ki vplivajo na finančne interese EU, bo odvisen tudi od ključne pomoči urada OLAF. Bistveno je, da urad OLAF, ki ima 20 let izkušenj s preiskavami, ohrani celoten nabor visokokakovostnega osebja, da bo lahko izpolnjeval najvišje standarde pri sodelovanju z EJT in zagotavljanju pomoči EJT.

⁽¹⁴⁾ Glej Mnenje nadzornega odbora št. 1/2017 o predhodnem predlogu proračuna urada OLAF za leto 2018 in Mnenje št. 2/2018 k evalvacijskemu poročilu Komisije o uporabi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (člen 19) na spletnem naslovu <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports>.

SPREMLJANJE NA POBUDO NADZORNEGA ODBORA: DOSTOP DO INFORMACIJ ZA NADZORNE FUNKCIJE

Člen 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013:

Tretji odstavek člena 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013:

„Nadzorni odbor redno spremlja Urad pri uresničevanju njegove preiskovalne funkcije [...]“

Člen 4 Sklepa Komisije z dne 28. aprila 1999 o ustanovitvi Evropskega urada za boj proti goljufijam:

„[Nadzorni] [o]dbor je odgovoren za redno spremljanje in nadzorovanje urada pri izvajanju naloge preiskovanja.“

Skupno mnenje pravnih služb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije z dne 5. septembra 2016

V skupnem mnenju je poudarjeno, da je v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 nadzorni odbor pooblaščen za prejemanje informacij od generalnega direktorja urada OLAF:

- o primerih, ko so bile informacije poslane nacionalnim sodnim organom, tudi če urad OLAF ni izvedel nobene preiskave,
- o dodatnih, z zadevami povezanih informacijah v zvezi z vsemi zadevami, vključno s tekočimi preiskavami, in ne le o informacijah o zaključenih zadevah,
- kar zadeva obveznosti poročanja generalnega direktorja urada OLAF, Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 nalaga uradu OLAF dolžnost dejavnega obveščanja. V zvezi s tem odobritev izključno pasivnega elektronskega dostopa do podatkovnih zbirk urada OLAF ne bi zadoščala za izpolnjevanje obveznosti generalnega direktorja urada OLAF, kot so določene v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013.

34. Nadzorni odbor dejavno in redno spremlja, kako urad OLAF izvaja preiskave, da bi okrepil neodvisnost urada in pomagal generalnemu direktorju pri opravljanju njegovih dolžnosti. Imenoval je poročevalce za obravnavanje občutljivih notranjih preiskav in spisov v zadevah, pri katerih se je generalni direktor po oceni prejetih informacij odločil, da ne bo začel postopka – tako imenovanih „opuščenih zadev“.
35. Odbor je v prejšnjem poročilu o dejavnostih poudaril, da je imel omejen dostop do informacij urada OLAF, povezanih z zadevami, in da je treba nujno rešiti to težavo. V obdobju poročanja je bilo precej časa porabljenega za pridobivanje ustreznih informacij iz več elektronskih sistemov (OCM, THOR in CMS), v katerih so shranjeni podatki. Stanje se je zadovoljivo izboljšalo po imenovanju novega generalnega direktorja urada OLAF Villeja Itäle avgusta 2018. Nazadnje je bila novembra 2018 ugotovljena rešitev, poročevalcem odbora in članom njegovega sekretariata pa je bil zagotovljen popoln dostop do informacij, povezanih z zadevami, iz 64 spisov urada OLAF, ki jih je odbor spremljal v obdobju poročanja: 60 zadev, v katerih se je generalni direktor urada OLAF odločil, da ne bo začel preiskave (imenovane tudi „opuščene zadeve“), in 4 notranje preiskave, ki jih je urad OLAF opravil in zaključil. Na podlagi tega dostopa je lahko nadzorni odbor sčasoma napredoval pri svojem delu in organizaciji izmenjave mnenj z osebjem urada OLAF o tem, kako so se izvajale preiskave.
36. Poročevalci odbora so med januarjem in marcem 2019 organizirali mesečne sestanke z vodstvom kadrov urada OLAF, vključno z direktorji Direktorata A („Preiskave I“) in Direktorata C („Podpora preiskavam“) ter vodji Enote 0.1 („Preiskave – izbor in pregled“), Enote A.1 („Uslužbenci pri EU“), Enote C.3 („Operativna analiza in digitalna forenzika“) in Enote C.4 („Pravno svetovanje“). Na sestankih so sodelovali tudi osebe, ki izvaja izbor in pregledovanje, preiskovalci, analitiki iz enot za operativno podporo ter člani enot za pravno svetovanje in nadaljnje ukrepe. Ti sestanki so se končali marca 2019, nato pa je začel odbor pripravljati svoja mnenja.
37. V času priprave tega poročila nadzorni odbor končuje več mnenj: o zadevah, ki jih generalni direktor urada OLAF ni začel („opuščene zadeve“), zaključenih notranjih preiskavah, ki so bile predložene nacionalnim sodnim organom, ter notranjih preiskavah, ki so bile zaključene brez nadaljnjih ukrepov. Odbor je kot neodvisni organ v najboljšem položaju za izvajanje teh nalog. Pri preučevanju zadev je med drugim ustrezno upošteval naslednje elemente: morebitna tveganja za neodvisno izvajanje preiskav; spoštovanje procesnih jamstev in temeljnih pravic; spoštovanje splošnih načel in pravil preiskovanja; preskus zakonitosti preiskav; splošno oceno kakovosti spisov, doslednosti informacij, ki jih vsebuje sistem OCM, in izvedenih dejavnosti, ter skladnost s pravili iz Smernic o preiskovalnih postopkih za osebje urada OLAF.

SPREMLJANJE TRAJANJA PREISKAV URADA OLAF

Člen 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013

Nadzorni odbor redno spremlja Urad pri uresničevanju njegove preiskovalne funkcije, da bi okrepil neodvisnost Urada pri ustreznem izvajanju pooblastil, ki so mu dodeljena s to uredbo.

Drugi odstavek člena 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013

Nadzorni odbor spremlja zlasti napredek v zvezi z uporabo procesnih jamstev in trajanjem preiskav glede na informacije, ki mu jih sporoči generalni direktor v skladu s členom 7(8).

Člen 7(5) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013

Trajanje preiskav mora biti sorazmerno z okoliščinami in zahtevnostjo primera.

Člen 7(8) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013

Če preiskave ni mogoče zaključiti v 12 mesecih od njenega pričetka, generalni direktor po poteku teh 12 mesecev ter potem vsakih šest mesecev poroča nadzornemu odboru, pri čemer navede ustrezne razloge in predvidene ukrepe za pospešitev preiskave.

Splošne pripombe

38. Spremljanje trajanja preiskav urada OLAF je ena od glavnih nalog nadzornega odbora, namenjena okrepitvi neodvisnosti urada OLAF. Odbor izvaja ta pregled, da zagotovi, da je trajanje preiskav sorazmerno z okoliščinami in zahtevnostjo primera, ter da se prepreči vmešavanje v njihovo nepristransko izvajanje.
39. Trajanje preiskav urada OLAF je pomemben kazalnik, ki se uporablja za ocenjevanje učinkovitosti preiskav ter spremljanje spoštovanja procesnih jamstev in pravice do dobrega upravljanja iz člena 41 Listine EU o temeljnih pravicah. S spremljanjem trajanja preiskav urada OLAF se zagotavlja tudi naslednje:
- (i) zamude ne preprečujejo načrtovanih rezultatov preiskav, na primer zaradi zastaranja;
 - (ii) ustrezni organi sprejmejo nadaljnje ukrepe v zvezi s preiskavami urada OLAF ter
 - (iii) urad OLAF je dejansko neodvisen pri izvajanju svojih preiskav, tudi pri učinkoviti uporabi svojih človeških in finančnih virov.

Objektivni razlogi za trajanje preiskav lahko vplivajo tudi na sprejemanje prednostnih nalog preiskovalne politike urada OLAF.

40. Odbor je ugotovil, da urad OLAF v letnih načrtih upravljanja določi splošni cilj za povprečno trajanje preiskav. Na primer v letih 2018 in 2019 niso smele trajati več kot 20 mesecev ⁽¹⁵⁾. Vendar se zdi, da je ta kazalnik pomemben kot statistično orodje. Odbor ugotavlja, da preiskovalni postopek urada OLAF ne vključuje sistema, v okviru katerega bi bilo potrebno uradno dovoljenje za podaljšanje trajanja preiskave od sklepa o začetku postopka. Zato je vsaka preiskava načeloma odprta neomejeno obdobje. Edini mehanizem, ki je določen v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013 in podoben sistemu za nadzor trajanja preiskav, je obveznost generalnega direktorja urada OLAF, da ob koncu 12-mesečnega obdobja in nato vsakih šest mesecev poroča nadzornemu odboru; to temelji na lasti oceni razlogov, ki jo opravi urad OLAF, zakaj zadeva ni bila zaključena, in predvidenih ukrepov za pospešitev preiskave. Odbor je ugotovil, da v sistemu urada OLAF za poročanje odboru o trajanju preiskav prevladuje statistični pristop.

⁽¹⁵⁾ Glej načrta upravljanja Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) za leti 2018 in 2019, str. 5: za leto 2018 je ciljni delež tekočih preiskav, ki trajajo več kot 20 mesecev, znašal manj kot 30 %.

41. Odbor meni, da bi morali preiskovalci in vodje urada OLAF ohraniti strog nadzor nad življenjskim ciklom preiskave od njenega začetka v skladu z zahtevami iz uredbe o uradu OLAF glede trajanja preiskave, ki mora biti sorazmerno z okoliščinami in zahtevnostjo primera. Vsebina in kakovost „12-mesečnih poročil“ in naknadnih poročil sta ključni pri omogočanju odboru, da v rednih presledkih spremlja potek preiskav. Statistični pristop, ki prevladuje v sedanjem sistemu urada OLAF za poročanje o trajanju preiskav, zaradi svojega poudarka na številu mesecev, namesto na kakovosti predloženih informacij, ni ustrezen za naloge spremljanja, ki jih ima odbor v skladu z zakonom.

Analiza, ki jo je odbor opravil v zvezi s 484 poročili preiskavah, ki so trajale več kot 12 mesecev

- (i) Statistična analiza poročil, prejetih leta 2018

42. Odbor je analiziral 484 poročil⁽¹⁶⁾ urada OLAF v zvezi s 343 preiskavami, ki so trajale več kot 12 mesecev (v nadaljnjem besedilu: 12-mesečna poročila), vključno s poročili o preiskavah, ki so trajale več kot 18, 24, 30, 36, 42, 48, 54 in 60 mesecev: več kot 18 mesecev (243 poročil), več kot 24 mesecev (141 poročil), več kot 30 mesecev (68 poročil), več kot 36 mesecev (31 poročil), več kot 42 mesecev (11 poročil), več kot 48 mesecev (3 poročila), več kot 54 mesecev (2 poročili) in več kot 60 mesecev (1 poročilo).

Namen odbora je bil preučiti vsebino poročil v skladu s pravnimi zahtevami iz člena 7(5) in (8) v povezavi s členom 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013. Odbor se je pri analizi osredotočal na ocenjevanje:

- (i) števila 12-mesečnih poročil, v katerih je urad OLAF navedel razloge, zakaj preiskave niso bile zaključene, ter kategorije razlogov, ki jih je urad OLAF navedel, zakaj preiskave niso bile zaključene;
- (ii) števila 12-mesečnih poročil, v katerih je urad OLAF navedel popravne ukrepe za pospešitev preiskav.
43. Odbor je ugotovil, da je urad OLAF v številnih primerih (49 %) kot glavni razlog, zakaj preiskava ni bila zaključena, navedel „zahtevnost primera“, ki je predmet preiskave. V 18 % primerov ni navedel stvarnih razlogov, zakaj preiskava ni bila zaključena. Poročila urada OLAF so vključevala dodatne razloge, zakaj preiskave niso bile zaključene⁽¹⁷⁾:

- (i) prednostne obravnave drugih preiskav (6 %);
- (ii) vključenosti države članice v zadevo (4 %);
- (iii) vključenosti tretje države (3,5 %);
- (iv) pomanjkanja virov urada OLAF (4 %).

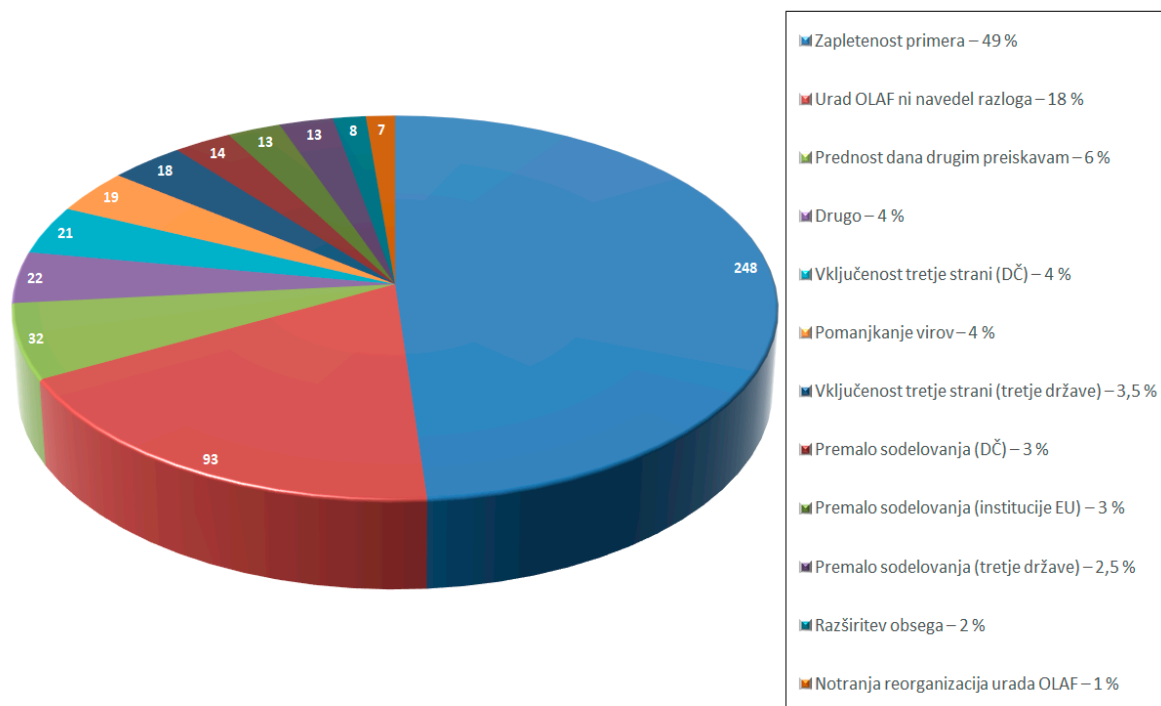
Drugi razlogi so bili naslednji:

- (v) pomanjkanje sodelovanja države članice (3 %);
- (vi) pomanjkanje sodelovanja institucije EU (3 %);
- (vii) pomanjkanje sodelovanja tretje države (2,5 %);
- (viii) razširitev obsega preiskave (2 %);
- (ix) notranja reorganizacija urada OLAF (1 %).

⁽¹⁶⁾ Poročila, ki jih je urad OLAF predložil nadzornemu odboru leta 2018.

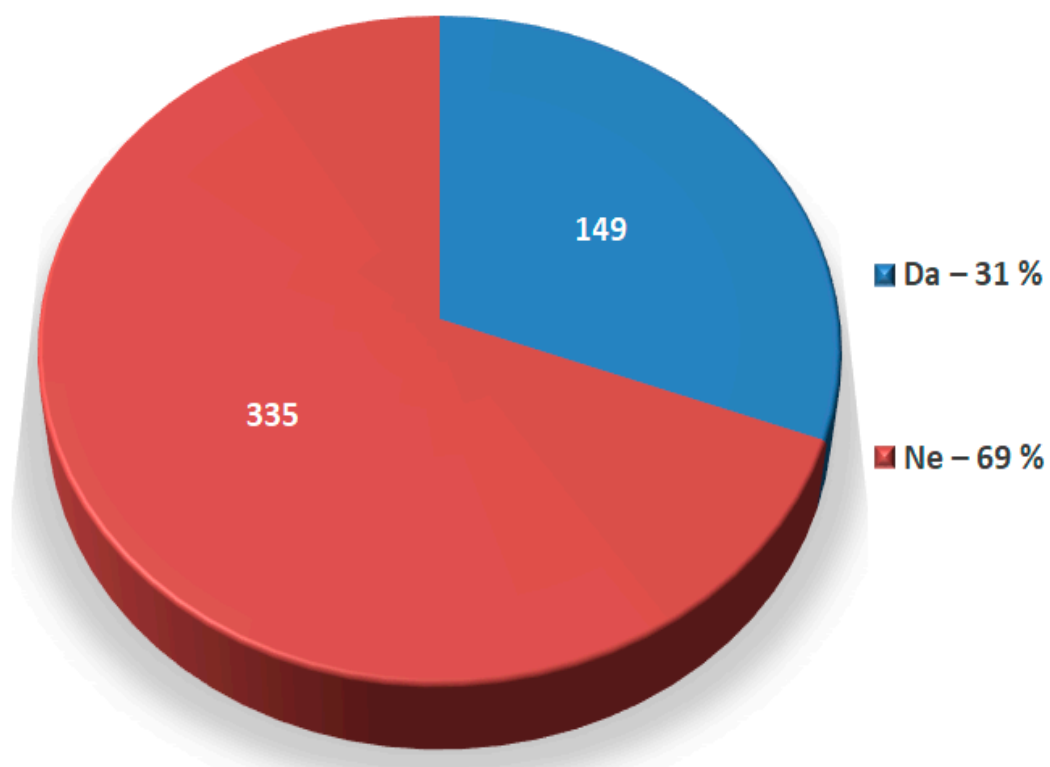
⁽¹⁷⁾ V 4 % primerov je urad OLAF (poleg drugih razlogov) navedel naslednje razloge, zakaj preiskava ni bila zaključena: pomanjkanje sodelovanja mednarodnih organizacij, razloge, povezane s preiskovalnim postopkom urada OLAF, pomanjkanje sodelovanja gospodarskega subjekta ali upravitelja podjetja ter dolgotrajno analizo.

484 poročil – 508 razlogov za nedokončanje

44. Urad OLAF je navedel popravne ukrepe samo v 31 % poročil.

Navedeni popravni ukrepi

(ii) Sklepi

45. Nadzorni odbor je ugotovil, da vsebina in kakovost poročil, ki jih je urad OLAF predložil v zvezi z zadevami, ki so v letu 2018 trajale več kot 12 mesecev, nista vključevali primernih informacij za učinkovito spremljanje trajanja preiskav. Čeprav se je trajanje preiskav podaljšalo z 12 mesecev na 18, 24, 30 ali več mesecev, večina poročil pri opisu zadeve zlasti ni vsebovala vsebinskih informacij, na podlagi katerih bi lahko odbor ocenil točnost razlogov, ki jih je urad OLAF navedel za utemeljitev trajanja preiskav, in ustreznost popravilnih ukrepov za njihovo pospešitev.
46. Odbor je na podlagi primerjalne analize sklenil, da se kakovost informacij, ki jih je urad OLAF predložil na podlagi člena 7(8) in (5) v povezavi s členom 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013, leta 2018 ni izboljšala v primerjavi s prejšnjimi leti, niti se ni sčasoma izboljšala za isto zadevo. Zato potrjuje ugotovitev iz lanskega poročila o dejavnostih: urad OLAF v letu 2018 ni dosegel napredka pri izpolnjevanju pravnih obveznosti generalnega direktorja Urada na podlagi člena 7(8) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013.

Končni sklepi

47. Odbor vztraja pri svojem stališču, da so kakovostna poročila o preiskavah, ki trajajo več kot 12 mesecev, koristno in učinkovito orodje, s katerim lahko spremlja trajanje preiskav, ter da lahko čezmerno trajanje preiskav negativno vpliva na neodvisnost urada OLAF. To povzroča tudi zaskrbljenost, saj ogroža temeljne pravice oseb, na katere vplivajo preiskave, medtem ko zakonske omejitve (tj. tveganje zastaranja) ogrožajo nadaljnje ukrepe sodnih, upravnih, disciplinskih in/ali finančnih organov. Neodvisnost urada OLAF bi morala biti najpomembnejša, poleg tega pa bi bilo treba zagotoviti enako obravnavanje. To je ključno za odbor.
48. Odbor je v drugem delu obdobja poročanja in po imenovanju novega generalnega direktorja sodeloval z uradom OLAF pri vzpostavitvi novega sistema poročanja, na podlagi katerega bi lahko odbor izpolnjeval svojo pristojnost za spremljanje. Februarja 2019 je generalnemu direktorju urada OLAF poslal dve novi „vzorčni poročili“, temelječi na predlogi, ki jo je urad OLAF v preteklosti sam predlagal. Prvo od njiju je bilo namenjeno preiskavam, ki trajajo več kot 12 mesecev, drugo pa preiskavam, ki trajajo 18 mesecev ali več, pri čemer se je z drugim preverjal vpliv morebitnih popravilnih ukrepov, ki jih je urad OLAF sprejel za pospešitev preiskave.

Vzorčni poročili sta vključevali seznam kategorij informacij, zlasti: (i) podroben opis zadeve, vključno z oceno ekonomskega učinka, (ii) domnevno kršeno zakonodajo, (iii) morebitne sankcije in pomisleke v zvezi z zastaranjem, (iv) izvedene operativne dejavnosti in njihove rezultate, (v) operativne dejavnosti, ki jih je treba izvesti, (vi) razloge, zakaj zadeva ni bila zaključena, ter (vii) popravne ukrepe za pospešitev preiskave.

49. Odbor je bil presenečen in močno zaskrbljen zaradi odgovora, ki ga je generalni direktor urada OLAF poslal maja in s katerim je nadzorni odbor obvestil o sprejetju drugečnega vzorčnega poročila, ki ne vsebuje osnovnih informacij o zadevi in odboru preprečuje izpolnjevanje svoje pristojnosti. Po trditvah generalnega direktorja ni mogoče oceniti ekonomskega učinka, opraviti predhodne pravne ocene ali poročati o morebitnih sankcijah in pomislekih v zvezi z zastaranjem, dokler preiskava ni zaključena. Po izkušnjah odbora mora vsak preiskovalni organ analizirati take elemente pred sprejetjem odločitve o začetku preiskave. Odbor je zahteval, naj generalni direktor urada OLAF znova preuči odločitev in zagotovi, da bo odbor prejel informacije, potrebne za izpolnjevanje njegove pristojnosti, ob upoštevanju, da mora odbor vsem trem institucijam, pristojnim za imenovanje, poročati o uspešnosti urada OLAF.

Odbor je pripravljen pomagati generalnemu direktorju urada OLAF pri iskanju ustrezne oblike poročanja odboru o preiskavah, ki trajajo več kot 12 mesecev, in pozdravlja njegovo pobudo za konstruktiven dialog o tem vprašanju z osebjem urada OLAF.

ZADEVE, PRI KATERIH JE TREBA POSLATI INFORMACIJE NACIONALNIM SODNIM ORGANOM

50. Urad OLAF nadzornemu odboru predloži seznam zadev, predloženih nacionalnim sodnim organom. Ta osnovni statistični podatek nima veliko praktične koristi za odbor, ki meni, da bi mu moral urad OLAF poslati končno poročilo, poslano nacionalnim sodnim organom, kot je navedel že v svojem Mnenju št. 2/2017 k evalvacijskemu poročilu Komisije o uporabi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (člen 19). Razprave o tem, kako rešiti to vprašanje, potekajo.

PRIMERI, KO USTREZNI ORGANI NISO UPOŠTEVALI PRIPOROČIL URADA OLAF

51. Urad OLAF je nadzornemu odboru predložil poročilo o 22 zadevah s seznamom odgovorov ustreznih organov, ki jih je urad OLAF prejel v obdobju od 1. marca 2017 do 28. februarja 2018 ter se nanašajo na priporočila urada OLAF, izdana od 1. oktobra 2013. To obdobje poročanja je sledilo prejšnjemu obdobju, ki je trajalo od 1. marca 2016 do 28. februarja 2017 ⁽¹⁸⁾.
52. Odbor je že v svojih prejšnjih poročilih in mnenjih izrazil pomisleke v zvezi s časovnim okvirom sistema poročanja. Sedanji sistem ne zajema običajnega koledarskega leta, ne prikazuje števila zadev, ki tečejo, ali odgovorov, ki niso bili prejeti, ter je dovzeten za napake ⁽¹⁹⁾. Zato odbor meni, da sedanji sistem poročanja ni celovit, in uradu OLAF priporoča, da poišče boljši način, kako pripraviti pregled in na splošno preučiti vpliv njegovih preiskav. To težavo bi bilo mogoče rešiti zlasti z elektronskim sistemom, ki deluje nemoteno, s čimer bi se povečali celovitost in točnost sistema poročanja. Poleg tega bi morala biti možnost vnosa horizontalnih zahtev osrednji del vsakega elektronskega informacijskega sistema na področju vodenja zadev (sistem OCM).
53. Urad OLAF je odboru predstavil informacije o nadaljnjih ukrepih v zvezi s priporočili urada OLAF v obliki grafičnega pregleda, ki je zajemal naslednje elemente: številko zadeve urada OLAF, datum izdaje priporočila, identifikacijo prejemnika, kratek povzetek priporočila, datum odgovora, v katerem je bilo navedeno, da priporočilo ne bo upoštevano, razloge, ki jih je navedel zadevni organ, in v nekaterih primerih opombe urada OLAF z dodatnimi pojasnili.
54. Na podlagi zgoraj navedenih informacij o 22 zadevah je nadzorni odbor ugotovil, da se je število zadev, ki so bile opuščene ali v zvezi z njimi pregon ni bil izveden zaradi pomanjkanja dokazov, močno povečalo v primerjavi s prejšnjim obdobjem poročanja. V 11 zadevah od 22 so nacionalni organi bodisi drugače ocenili dokaze in dejstva bodisi niso mogli dokazati dejstev na podlagi dokazov, ki jih je predložil urad OLAF in so bili zbrani pri poznejših nacionalnih preiskavah.
55. Čeprav je odbor prejel le omejene informacije, je mogoče skleniti, da so bile postopkovne razlike med upravno preiskavo urada OLAF in kazenskimi postopki glavni razlog za prekinitev nacionalnih postopkov. Odločitve nacionalnih organov, da se kaznivo dejanje ne preganja ali zadeva opusti, pogosto temeljijo na nezmožnosti dokazovanja namere o storitvi kaznivega dejanja. Odbor meni, da je dodatno delo nujno za izboljšanje možnosti, da bodo priporočila urada OLAF sprejeta. Odbor namereva v prihodnje nameniti več časa temu vprašanju in je sprejel odločitev o spremljanju te zadeve v svojem delovnem načrtu za leto 2019.
56. Nadzorni odbor je še naprej prepričan, da uspeha pravosodja ni mogoče izmeriti s številom obsodb. Vendar bi bilo številne ovire mogoče premagati z boljšim sodelovanjem in posvetovanjem z nacionalnimi policijskimi in sodnimi organi o dejstvih, dopustnosti dokazov in preiskovalnih taktikah. To velja zlasti za zadeve, ki so jih nacionalni organi opustili ali se v zvezi z njimi odločili, da jih ne bodo preiskali zaradi izteka zastaralnega roka (štiri zadeve od 22 sporočenih). Odbor ne vidi razumnega argumenta za to, da se takemu postopkovnemu položaju ne bi izognili. Čeprav se morda v nekaterih zadevah na primer spremeni pravna kvalifikacija, s čimer se zakonski zastaralni rok skrajša in izteče hitreje, odbor meni, da je število zastaranih preiskav (približno 18 % od 22 sporočenih zadev) preveliko. Za to stanje so odgovorni urad OLAF in nacionalni organi, ki bodo sodelovali in sprejemali ukrepe od najzgodnejših faz preiskave. Odbor pozdravlja pobudo urada OLAF za organizacijo konference o sodelovanju med uradom, sodnimi organi in službami kazenskega pregona ⁽²⁰⁾, ki bo prispevala k izmenjavi mnenj, po možnosti pa tudi k povečanju učinkovitosti sedanjega spreminjajočega se institucionalnega sistema za zaščito finančnih interesov EU.
57. Ko bo EJT v celoti pripravljeno za delovanje, bo položaj urada OLAF še bolj zapleten. Preiskovalci urada OLAF bodo morali biti pozorni na zbiranje dokazov v različnih novih postopkovnih položajih. Urad OLAF bo še naprej izvajal preiskave v državah članicah, ki niso vključene v okrepljeno sodelovanje, vendar lahko tudi EJT zahteva, naj v teh državah opravi preiskave in zbere dokaze zaradi kazenske preiskave. Odbor ima pomisleke zaradi novega položaja, odzivov držav članic EU, ki so se odločile, da se ne bodo vključile v okrepljeno sodelovanje (v zvezi z EJT), in posledic, ki jih bo morda imelo novo okolje v obliki možnosti za izpodbijanje zbranih dokazov pri sojenjih.

⁽¹⁸⁾ Generalni direktor nadzorni odbor obvešča o primerih, ko njegova priporočila niso bila upoštevana (obveznost, določena s členom 17(5) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013).

⁽¹⁹⁾ Poročilo nadzornemu odboru je zajemalo štiri zadeve, ki spadajo v prejšnje obdobje poročanja, vendar pomotoma niso bile vključene vanj. Skupno število zadev (22) vključuje te štiri.

⁽²⁰⁾ Konferenca „Zaščita finančnih interesov v EU: Sodelovanje med uradom OLAF, sodnimi organi in službami kazenskega pregona,“ ki je potekala 20. in 21. junija 2019 v Bruslju.

58. Preiskovalci urada OLAF bodo morali biti hitri, osredotočeni in prilagodljivi pri oceni dokazov in dejstev, da bi ugotovili, ali je za zadevo pristojen urad OLAF ali EJT, ter bodo morali slediti navodilom EJT v zvezi z uporabo nekaterih procesnih jamstev, ki se razlikujejo glede na jurisdikcijo. Urad OLAF, EJT in nacionalni organi bodo morali vzpostaviti sistem, ki deluje nemoteno, da se prepreči izguba časa, ki jo povzročata ugotavljanje pristojnosti in nedopustnost dokazov zaradi različnih postopkovnih zahtev na podlagi pravil držav članic o kazenskih postopkih. Nadzorni odbor je osredotočen na uspešnost urada OLAF. Vendar bodo zaradi novih pravnih izzivov potrebni izjemno dobro poznavanje nacionalnega in mednarodnega prava, izkušnje s spremembo jurisdikcije med preiskavo, sposobnosti spopadanja z ugovori zoper izbiranje najugodnejšega sodišča ter zlasti obsežna in prilagodljiva izmenjava informacij med EJT, uradom OLAF in nacionalnimi organi.
59. Odbor je že nakazal, da namerava bolj poglobljeno preučiti to vprašanje. V ta namen je zahteval dostop do več zadev, pri katerih nacionalni sodni organi niso upoštevali priporočil urada OLAF. Analiza se bo začela v drugi polovici leta 2019, na podlagi tega oblikovano mnenje pa bo temeljilo na preučitvi posameznih zadev ter razpravah s predstavniki nacionalnih organov, uradom OLAF in po možnosti predstavniki EJT.
60. Odbor je izrazil zanimanje za bolj poglobljeno in manj statistično spremljanje in analizo rezultatov in učinka dela urada OLAF. Zato bi pozdravil samodejno prejemanje vseh poročil o preiskavah, poslanih zadevnim organom, in njihovih odgovorov. Odbor bi lahko s stalno analizo in pridobivanjem pojasnil zadevnih organov in urada OLAF slednjemu pomagal izboljšati učinek njegovih preiskav in zagotoviti dopustnost dokazov.

SPREMLJANJE RAZVOJA V ZVEZI Z UPORABO PROCESNIH JAMSTEV

Drugi odstavek člena 15(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013:

„Nadzorni odbor spremlja zlasti napredek v zvezi z uporabo procesnih jamstev [...]“

Člen 17(7) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013:

„Generalni direktor določi notranji svetovalni in nadzorni postopek, vključno s preskusom zakonitosti, ki med drugim zadeva spoštovanje procesnih jamstev in temeljnih pravic preiskovancev [...]“

61. V Uredbi, ki določa dejavnosti urada OLAF, je izrecno navedeno, da mora nadzorni odbor zagotoviti, da so na voljo zadostna procesna jamstva, ko urad OLAF preiskuje nekatere zadeve. Zato je nadzorni odbor v zadnjem letu namenil veliko pozornosti temu vidiku svojega dela.
62. Generalni direktor urada OLAF je sprejel ukrepe za zagotovitev, da se poročila o posameznih pritožbah pošljejo nadzornemu odboru vsaj dvakrat letno. Štelo se je, da so taka poročila informativna in koristna, vendar ne zadostujejo za izvajanje dejavnosti spremljanja razvoja na področju procesnih jamstev in temeljnih pravic.
63. Nadzorni odbor je zaskrbljen zaradi števila pritožb, ki jih prejme urad OLAF in ki jih odbor pozorno spremlja. Odbor si namerava izmenjati informacije z uradom Evropskega varuha človekovih pravic ter je že vzpostavil stike za to. Temu vprašanju bo še naprej namenjal veliko pozornosti.
64. Najmanj vsakih šest mesecev se na agendo sestankov med nadzornim odborom in generalnim direktorjem urada OLAF vključi točka „procesna jamstva“. Opravljene bodo preiskava zamude pri odgovoru na prejete pritožbe, analiza prejetih odgovorov, po potrebi pa tudi razprava o vseh morebitnih nadaljnjih ukrepih osebe, ki je vložila pritožbo.
65. Vse pritožbe, ki jih evidentira urad OLAF, ali pritožbe zoper urad OLAF, ki so bile vložene pri drugih organih in s katerimi je seznanjen generalni direktor urada ali njegovo osebje, se bodo samodejno izmenjale z nadzornim odborom. Primeri, zaradi katerih so bile vložene navedene pritožbe, bodo dani na voljo v celoti, na plenarnih zasedanjih pa bodo predložena ustna pojasnila o obravnavi. Urad OLAF bo odboru dal na voljo vso povezano korespondenco.

66. S tem postopkom, o katerem sta se dogovorila odbor in generalni direktor urada OLAF, se bo predvidoma izboljšal prejšnji postopek.

OCENA PREDNOSTNIH NALOG PREISKOVALNE POLITIKE URADA OLAF IN SMERNIC ZA PREISKAVE

V prvem odstavku člena 17(5) Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 je navedeno:

„Generalni direktor vsako leto v okviru letnega načrta upravljanja določi prednostne naloge preiskovalne politike Urada in jih pred objavo posreduje nadzornemu odboru.“

Člen 5(1): „Generalni direktor pri odločanju o morebitnem začetku preiskave upošteva prednostne naloge preiskovalne politike ter letni načrt upravljanja Urada [...]“.

Člen 16(2) – Izmenjava mnenj z institucijami

„2. Izmenjava mnenj se lahko navezuje na:

(a) strateške prednostne naloge preiskovalnih politik Urada“.

67. Nadzorni odbor je preučil osnutke prednostnih nalog preiskovalne politike za leto 2019, ki jih je pripravil urad OLAF, in ugotovil, da urad ohranja reaktivni pristop k preiskovalni politiki iz prejšnjih let. Na to temo je imel več sestankov z novim generalnim direktorjem in izrazil svoja mnenja med medinstitucionalno izmenjavo mnenj septembra.
68. Odbor je poudaril pomen lastne pobude urada OLAF pri odkrivanju in analizi tveganj v boju proti goljufijam na podlagi redne izmenjave informacij z drugimi generalnimi direktorati Komisije. S to delovno prakso bi lahko urad OLAF izvajal proaktivno preiskovalno politiko in se osredotočil na najresnejše in najzapletenejše zadeve. Poleg tega bi moral sektor urada OLAF za obveščevalne podatke redno opravljati ocene tveganja. Zaradi ustanovitve EJT je odbor pozval urad OLAF k čimprejšnjemu razvoju teh mehanizmov.
69. V osnutku prednostnih nalog preiskovalne politike urada OLAF za leto 2019 je ohranjen pristop, ki je zelo podoben pristopu, uporabljenem v prejšnjih letih, pri čemer je poudarek na naslednjih področjih:
- (i) primeri, povezani s projekti prometnih in infrastrukturnih omrežij, zlasti postopki za oddajo javnega naročila;
 - (ii) primeri v zvezi s projekti, ki se financirajo ali sofinancirajo iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov ⁽²¹⁾, Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in predpristopnih sredstev, v katerih so ukrepi držav članic ali držav kandidat morda nezadostni ali ki vključujejo čezmejne elemente;
 - (iii) primeri, ki kažejo možne zlorabe pravil o poreklu ali tarifne uvrstitve v preferencialnih in nepreferencialnih trgovinskih režimih ter z vrednotenjem povezano goljufijo zaradi izognitve plačila konvencionalnih carinskih dajatev, vključno s tarifnimi ukrepi, ki so del politike trgovinske zaščite EU;
 - (iv) primeri tihotapljenja tobaka, alkohola, ponarejenih zdravil ali drugega blaga, ki ogroža zdravje in varnost ter za katerega lahko obstaja sum kršitve pravic intelektualne lastnine, v EU; nezakonita proizvodnja tobaka;
 - (v) primeri, ki se nanašajo na humanitarno in razvojno pomoč migrantom, beguncem in notranje razseljenim osebam ter drugo podporo, zagotovljeno tem ciljnim skupinam.
70. Generalni direktor urada OLAF je odbor obvestil, da so bile prednostne naloge preiskovalne politike določene z uporabo informacij, ki so jih zagotovili deležniki, vključno s prispevki mreže Komisije za preprečevanje in odkrivanje goljufij, poročili Evropskega računskega sodišča, resolucijami Evropskega parlamenta in poročili Komisije o zaščiti finančnih interesov.

⁽²¹⁾ Evropski socialni sklad, Evropski sklad za regionalni razvoj, Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo.

71. Vendar je urad OLAF odboru predstavil pregled izvajanja prednostnih nalog preiskovalne politike za leto 2018, ki so bile sprejete z zelo podobnim pristopom. V letu 2018 se je na podlagi informacij, ki jih je prejel urad OLAF, začelo skupno 219 preiskav in 30 primerov usklajevanja. Od teh je 56 preiskav in 19 primerov usklajevanja spadalo pod prednostne naloge preiskovalne politike za leto 2018 (kar pomeni 25,6 % začetih preiskav in 63 % začetih primerov usklajevanja). Ker so te informacije zelo omejene, odboru ne omogočajo, da bi ocenil število začetih zadev na sektor in direktorat. Urad OLAF odboru še ni pojasnil, zakaj je odstotni delež zadev, izvedenih v skladu s prednostnimi nalogami preiskovalne politike (25 %), tako majhen.
72. Zato približno 75 % preiskav urada OLAF ne spada pod njegove prednostne naloge preiskovalne politike, kar je večji delež kot v prejšnjem letu. Odbor je urad OLAF zaprosil za več informacij o preiskavah, zajetih v tem 75-odstotnem deležu, in o razlogih za navedene odločitve. Odbor dvomi v pristop urada OLAF, s katerim urad ne more prednostno razvrščati preiskav.
73. Odbor sklepa, da so pri pristopu urada OLAF k lastnim prednostnim nalogam preiskovalne politike potrebne temeljite spremembe, da se zagotovijo učinkovitost in uspešnost preiskav urada OLAF ter dodelitev sredstev, potrebnih za učinkovito delovanje Urada.

ODNOSI Z URADOM OLAF, INSTITUCIJAMI EU TER PARTNERJI IN DELEŽNIKI URADA OLAF

Sestanki z institucijami, organi in drugimi agencijami EU

74. Ker je nadzorni odbor medinstitucionalni organ, je kot prednostno nalogo opredelil ohranjanje rednih stikov z institucijami EU ter partnerji in deležniki urada OLAF. Zlasti se je zavedal pomena izboljšanja pretoka informacij med institucijami. Da bi si odbor prizadeval uresničiti te cilje in pridobil povratne informacije o uspešnosti urada OLAF, se je redno sestajal s komisarjem, pristojnim za urad OLAF, in generalnim sekretarjem Komisije, Odborom Evropskega parlamenta za proračunski nadzor (CONT) ter delovno skupino Sveta za boj proti goljufijam. Odbor je obiskal Evropsko računsko sodišče in Evropskega varuha človekovih pravic povabil na plenarno zasedanje. Navedena zasedanja so ponudila priložnost za dragocene izmenjave in razvoj konstruktivnega odnosa. V obdobju poročanja je odbor redno pozival generalnega direktorja in vodje urada OLAF k udeležbi na njegovih plenarnih zasedanjih. Odbor se veseli ohranjanja tesne povezave s preiskovalnimi in operativnimi skupinami urada OLAF.
75. Odbor je v skladu s členom 16 Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 dejavno prispeval k izmenjavi mnenj z institucijami, zlasti na področju prednostnih nalog preiskovalne politike, trajanja preiskav, spoštovanja temeljnih pravic in procesnih jamstev, prihodnjih odnosov med uradom OLAF in EJT ter upravljanjem virov urada OLAF v zvezi z ustanovitvijo EJT.

UPRAVLJANJE NADZORNEGA ODBORA URADA OLAF

Sekretariat nadzornega odbora, delovne metode in proračunske zadeve

76. Sekretariat ima ključno vlogo pri olajševanju in podpiranju opravljanja vseh nalog nadzornega odbora ter zagotavljanju, da lahko odbor popolnoma neodvisno izpolni svoj zakonski mandat. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 je odbor neposredno pristojen za sekretariat, ki je neodvisen od Komisije. Za izvajanje pooblastil odbora je ključna dodelitev ustreznega števila osebja z ustreznim znanjem, spretnostmi in kompetencami.
77. Sekretariat nadzornega odbora sestavljajo osebje EU, pravniki in asistenti, ki spremljajo vsakodnevne dejavnosti urada OLAF in članom odbora pomagajo pri učinkovitem izvajanju njihovih nalog, da bi okrepili neodvisnost urada OLAF.
78. Po spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 ⁽²²⁾ Komisija neodvisno od urada OLAF in v tesnem sodelovanju z odborom zagotavlja sekretariat nadzornega odbora. Februarja 2017 je bil sekretariat upravno priključen Uradu Evropske komisije za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO) in ne zdi se, da bi bil povezan z nadzornim odborom v organizacijski shemi. Po več kot dveh letih od prenosa na PMO je zdaj mogoče ugotoviti, da je ta sprememba negativno vplivala na delovanje sekretariata.
79. Tudi kar zadeva lokacijo sekretariata zunaj varnostnega območja urada OLAF, je odbor izrazil pomisleke in ponovil stališče, da bi primeren kraj na varnostnem območju urada OLAF najbolje omogočal sekretariatu, da učinkovito izvaja svoja pooblastila.

⁽²²⁾ Uredba (EU, Euratom) 2016/2030 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 glede sekretariata nadzornega odbora Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) (UL L 317, 23.11.2016, str. 1). Uredba je začela veljati 1. januarja 2017.

80. Sekretariat je bil od leta 2017 močno kadrovsko podhranjen, stanje pa se v obdobju poročanja ni izboljšalo. To pomanjkanje osebja je povzročalo velike skrbi odboru. Pričakovano je vplivalo na njegov delovni načrt, zato je odbor o tem vprašanju opravil več resnih razprav s komisarjem za proračun in človeške vire Güntherjem Oettingerjem in generalno direktorico za človeške vire in varnost Irene Souka.
81. Ob koncu leta 2018 je sekretariat odbora zaposlil novega upravnega uslužbenca, ki je nastopil položaj aprila 2019; eno delovno mesto je še prosto in bi moralo biti zapolnjeno čim prej. Poleg tega je zaprosil Komisijo, naj objavi razpis za delovno mesto „vodja sekretariata“, ki je postalo prosto novembra 2018. Delovno mesto je bilo razpisano na ravni višjega vodstva, izbirni postopek pa še poteka. Komisija potrebuje soglasje odbora za imenovanje članov sekretariata. Ključno je, da je vključena v postopek zaposlovanja, s čimer se zagotovi, da je izbor članov sekretariata resnično neodvisen. Uradniki, imenovani v sekretariat, pri izvajanju nadzornih nalog odbora ne smejo zahtevati ali sprejemati navodil od nobene vlade ali institucije, organa, urada ali agencije.
82. Odbor je uradu OLAF, Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu računskemu sodišču sporočil, da je treba najti primernejši prostor za sekretariat odbora, pri čemer reforma uredbe o uradu OLAF ponuja priložnost za ponovno preučitev tega vprašanja. S predlogom Parlamenta je odbor pozvan k spremembi sedanjega zagotavljanja sekretariata na podlagi Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 ⁽²³⁾. Ta sprememba bo trem institucijam EU, pristojnim za imenovanje, in odboru omogočila, da preučijo vse možnosti za najustreznejši kraj za lokacijo sekretariata in njegovo priključitev, vključno s prvotno možnostjo, da sekretariat znova postane del urada OLAF pod pristojnostjo odbora in s podobnimi veljavnimi določbami za njegovo neodvisno delovanje.
83. Nadzorni odbor je v letu 2018 izvedel enajst plenarnih zasedanj. Poleg tega so se predsednik, poročevalci in člani sekretariata odbora redno sestajali, da bi obravnavali posamezna vprašanja. Nadzorni odbor je za vsako pomembno vprašanje, ki je bilo preučeno, imenoval poročevalca. Poročevalci so v sodelovanju s svojim sekretariatom pripravili osnutke poročil, mnenj ali dokumentov, ki so se nato obravnavali na plenarnih zasedanjih. V okviru priprav mnenj in poročil nadzornega odbora so se sestali tudi z vodstvom in osebjem urada OLAF. Odbor je z uradom OLAF razpravljal o svojih mnenjih pred njihovim sprejetjem.
84. Proračun odbora za leto, zajeto v tem poročilu, je znašal 200000 EUR, stopnja izvrševanja proračuna pa je bila 93,4-odstotna. Odredbodajalec na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil, pristojen za odhodke, je direktor PMO.
85. Odbor za zagotavljanje čim večje preglednosti svojega dela objavlja dokumente, ki so v javnem interesu, na svojem medinstitucionalnem spletišču (<http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/>).

⁽²³⁾ Glej opombo 6 tega poročila o dejavnostih; Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2019, člen 15(8) – Nadzorni odbor – v katerem je bilo besedilo „neodvisno od [u]rada [OLAF] in“ črtano.

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL